

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت‌مشروح مذاکرات مجلس عصر یکشنبه (۱۱) اسفندماه ۱۳۴۷

فهرست مطالب :

- ۴ - طرح و تصویب يك فوریت لایحه اصلاح قانون استخدام قضات و شرایط کارآموزی مصوب ۴۳
- ۵ - اعلام وصول و قرائت نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خریدماشین آلات.
- ۶ - تعیین موقع جلسه آینده - ختم جلسه .

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲ - ادامه مذاکره و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور و ارسال به مجلس سنا.
- ۳ - اعلام وصول و قرائت نامه مربوط بیک فقره لایحه قانونی از مجلس سنا.

مجلس در ساعت چهار بعد از ظهر بر ریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید :

در تبصره ۱۴ سطر دوم بعد از جمله مذکور در بودجه جمله (وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی) افزوده شود .
با تقدیم احترام - محمد ولی قراچورلو
رئیس - آقای قراچورلو بفرمائید

محمودولی قراچورلو - با اجازه مقام معظم ریاست این پیشنهاد را بنده از این جهت تقدیم کردم که در این تبصره روشن نیست این باصدا میلیون ریالی که اعتبار تخصیص داده شده آیا فقط از وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی کسر میشود یا از مؤسسات خیریه و عام المنفعه هم کسر میشود؛ بنده خواهش میکنم از آقای وزیر دارائی توضیحی در این مورد بفرمایند و اگر چنانچه فقط این تبصره در مورد وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی است بنده عرضی ندارم و پیشنهادم را پس میگیرم

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

اهری - ریگی - دکتر ستوده - فخر طباطبائی - محمد اسدی - شکیبا - مرونی - دکتر یکانکی .

غائبین مریض - آقایان :

سعیدوزیری - فیاض - سلیمانی کاشانی - دکتر قهرمان - دکتر اسدی - بوشهری - مهندس معتمدی - آرسنجانی - امام مردوخ - پرویزی - تیمسار حکیمیان - دکتر ضیائی - مرندی - فولادوند .

۲- ادامه مذاکره و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور و ارسال به مجلس سنا

رئیس - وارد دستور میشود بودجه سال ۱۳۴۸ کل طرح است پیشنهادات رسیده قرائت میشود .

ولی اگر در مورد مؤسسات خیریه است عراضی دارم که بعداً توضیح خواهم داد

رئیس - آقای دکتر آموزگار بفرمائید

دکتر آموزگار (وزیر دارائی) - همانطور که گفتند از موسساتی که بعنوان اغانه و بانک در بودجه دولت اعتباری برای آسب منظور شده بهیچوجه کسر نمیشود و این تبصره مربوط باین قبیل مؤسسات نیست و رقم اعتبار منظور در بودجه کلان بان مؤسسات پرداخت میشود

رئیس - نظر تان تأمین شد آقای فرجورلو؟ (فرجورلو نظرم تأمین شد عرضی ندارم) پیشنهاد بعدی قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم مجلس شورای ملی

نظر باینکه با تشکیل صندوق کشاورزی موجبات سرمایه‌گذاری در امر کشاورزی واحدهای بزرگ فراهم شده است و با اجرای آخرین مرحله قانون اصلاحات ارضی وظیفه اساسی و سنگین وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی در حمایت از روستائیان شروع شده است پیشنهاد مینماید **تبصره** - بانک کشاورزی با سرمایه موجود و تغییر

اساسنامه بنام بانک تعاون روستائی تأمید میشود و با فروش سهام آن شرکتهای تعاونی روستائی عملاً عهد دار تأمین پیشرفت و توسعه زراعت در روستاها میباشد

رئیس - آقای فرهادپور چون این پیشنهاد در لایحه بودجه نمیتوانیم منظور کنیم با اجازه جناب عالی بکمسیون ارجاع میشود پیشنهاد بعدی قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم تبصره زیر ببودجه کل کشور اضافه شود **تبصره** - هیچک از افراد کادر آموزشی تمام وقت دانشکده‌ها حق اشتغال بهیچگونه کار اعم از دولتی یا غیر دولتی نخواهند داشت چنانچه ثابت شود که خلاف آن عمل کرده اند در مرتبه اول حقوق آنان برای مدت شش ماه قطع و در صورت تکرار از خدمات دانشگاهی منصل خواهند شد

دکتر اسفندیاری

رئیس - این پیشنهادم نظیر پیشنهاد آقای فرهادپور است بکمسیون علوم و آموزش عالی ارجاع میشود

(دکتر اسفندیاری - بسیار خوب تشکر میکنم) پیشنهاد بعدی قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

از آنجا که انقلاب اداری بدون رفع تبعیض در دستگاهی اداری ممکن نیست و پرداختهای حقوق‌های کلان و پرداخت مبالغ زیادی از خزانه مملکت بعنوان مزایا و پاداش و غیره مهمترین جلوه تبعیض اداری است

از آنجا که حقوقها و مزایای کلان بیشتر در سازمانهای انتفاعی دولت و باشرکتهای بازرگانی با سرمایه دولت پرداخت میشود و برای آنکه دیگر جای هیچگونه ایراد و بحث و گفتگویی برای نمایندگان حزب اکثریت باقی نماند، پیشنهاد میکرد تبصره زیر که بعنوان اولین گام برای رفع این تبعیض میباشد به لایحه بودجه سال ۴۸ اضافه گردد:

تبصره الحاقی - پرداخت حقوق و مزایای، مجموعاً بیش از حقوق و مزایای نخست وزیر به کارمندان دولت و کارمندان سازمانهای انتفاعی و شرکتهای بازرگانی وابسته بدولت ممنوع و در حکم تصرف غیر مجاز در اموال عمومی است

با تقدیم احترام - گروه پارلمانی بان ایرانست
محنن پزشکیور

رئیس - آقای پزشکیور در مورد این تبصره اگر متمم بودجه مطرح بود ممکن بود مطرح شود چون مربوط به بودجه نیست که در بودجه اعمال مطرح کنیم اجازه بفرمائید این پیشنهاد را هم بکمسیون ارجاع کنیم تا مطالعه شود (پزشکیور - سال گذشته چنین پیشنهادی مطرح شد) لایسنس متمم بودجه بوده است - پیشنهاد بعدی قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید:
در قسمت چهارم لایحه بودجه کل کشور صفحه ۲۶ ردیف‌های ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۶ کلمات اغانه به کلمه تبدیل شود همچنین در صفحه ۲۷ همین بخش ردیف ۱/۳۳۰ کلمه اغانه به کلمه تبدیل گردد و نیز در همین قسمت صفحات ۲۸ و

قبل تأمین شده بود برای اینکه بتوانند اعتبارات را نقل و انتقال بکنند يك همچو اجازه‌ای بدون قسمت اخیر که الان در تبصره ۶ هست تصویب رسید یکی از وظایف

کمسیون بودجه تصویب اضافه بودجه‌ها است مزاد دهم درصد الان ملاکی است باقی دهم درصد که در بودجه تصویب مجلس شورای ملی میرسد خوب اگر طبق این اجازه يك اعتباری بدون اطلاع کمسیون اعتبار هنوز تاخیر دیگری داده شود ماخذ اعتبار است که در این وزارتخانه از آن ارقامی که در دست داریم استفاده شود و اگر يك اصلاح بودجه آوردند

نمیدانیم که این ده درصد بیشتر است یا کمتر است این است که این چون در کادر اختیارات يك وزارتخانه و در کادر کمیسیون بودجه بود دیگری که همچو نقل و انتقالی پیش نیامد و اگر اصلاح بودجه آمد ما بدانیم ماخذ دهم درصد چیست

رئیس - آقای دکتر اسفندیاری قانع شدید؟
دکتر اسفندیاری - چون این ۱۰ اعتبار از نظر نقل و انتقال با نظر نخست وزیر نه کمسیون بودجه و مجلس شورای ملی بجای دیگر منتقل میشود بنده عقیده خودم باقی می‌مانم

رئیس - به پیشنهاد آقای دکتر اسفندیاری رای میگیریم خانها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام کنید (جله نفری برخاستند) تصویب شد، پیشنهاد بعدی قرائت میشود

رئیس - آقای دکتر اسفندیاری بفرمائید
دکتر اسفندیاری - در تبصره ۹ اگر آقایان توجه کرده‌اند بدقت بودجه اجازه داده شده است بعضی از اعتبارات که هر یک يك قسمت از دستگاههای بخش صدا است از دستگاه وزارت پست و تلگراف و تلفن وزارت اطلاعات منتقل شود در این اجزای که گرفته شد و از طریق مجلس اجازه گرفته شد بطور کلی این عمل که انجام میشود با اطلاع مجلس شورای ملی باشد یا اصلاح جمله آخر این تبصره زائد است

بنگه سطر آخر باینصورت اصلاح شود. از این جهت بنده میگویم بمطر آخر تبصره ۹ نگاه کنید نوشته باید اطلاع کمسیون بودجه مجلس شورای ملی برسد بنده پیشنهاد کرده به جای کمسیون بودجه، مجلس شورای ملی باشد چون اجازه را مجلس شورای ملی میدهد بطور کلی باید با حوزه مجلس باشد چون این عمل انجام شده آن جمله اول که دفتر بودجه مجاز است باید حذف شود و هر کدام از این در حذف که آقای وزیر دارائی قبول کنند نظر من تأمین است

رئیس - آقای مرتضوی بفرمائید
مرتضوی (رئیس کمسیون بودجه) - اگر همکاران محترم تبصره‌ای که ضمن لایحه دولت وجود داشت در نظر داشته باشند این قسمتی که در آخر تبصره اضافه شده از اصلاحاتی است که در کمسیون بعمل آمده و علت آن این است که مادر سه گذشته يك همچو اجزای دادیم چند وزارتخانه علت اینکه در آخر سال تشکیل شده بودند و اعتبارات در بودجه

رئیس - آقای دکتر اسفندیاری بفرمائید
دکتر اسفندیاری - چون در این تبصره از طرف مرجع تشخیص دهنده و مرجع تعیین کننده معلوم نبود مشخص نبود من پیشنهاد کردم ضمن درآمدهای اختصاصی در بودجه کل کشور منظور نشده جزء درآمدهای عمومی میگردد

دکتر آموزگار - بنده موافقم
رئیس - مخالفی با این پیشنهاد نیست؟ (اظهاری شد)

رأی میگیریم باین پیشنهاد خواهش میکنم خانمها و آقایانی که موافقت قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید عنوان شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه از جدول مؤسسات بازرگانی وابسته بدولت منضم بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور حذف گردد. بزندان پناه

رئیس - آقای دکتر بزندان پناه توضیح میفرمائید؟
آقای دکتر بزندان پناه - در مورد پیشنهاد تقدیمی باید عرض کنم که این پیشنهاد را بنده قبل از ظهر تقدیم کردم و ضمن مذاکرانی که با جناب وزیر دارائی شد معلوم شد که در سال آینده بطور کلی تجدید نظری در مورد جدول مؤسسات انتفاعی و بازرگانی خواهد شد و چون باین توضیح در هر حال حذف و یا عدم حذف نام شرکت واحد از لیست مؤسسات بازرگانی در بودجه امسال تأثیری نخواهد داشت بنابراین تصمیم داشتم قبل از شروع جلسه خواهش کنم پیشنهاد مطرح نشود چون متأسفانه در پرسیدم و ممکن نشد میخوام از مقام ریاست استدعا کنم این پیشنهاد را کان لم یکن تلقی فرمائید.

رئیس - پیشنهاد بعدی قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)

پیشنهاد میکنم تبصره زیر بماده واحده اضافه گردد.

تبصره ۱۷ - اعتبارات حهای مستمر عمرانی موضوع قسمت نهم جدول منضم باین قانون (که در بودجه وزارتخانهها و مؤسسات دولتی بعنوان جزئی از هزینههای از محل درآمد عمومی منظور شده است) از محل درآمد بر ناهه تأمین وجوه مربوط موضوع ردیف ۵۵۰۲ درآمد در اختیار وزارت دارائی گذاشته خواهد شد تا بر طبق مقررات مربوط بطرحهای مزبور و بر اساس ضوابطی که سازمان برنامه تعیین میکند بمصرف برسد.

رئیس - آقای دکتر الموتی فرمائید.

دکتر الموتی - تبصره ای که بنده پیشنهاد کردم مربوط به فصل نهم بودجه و مربوط باعتبار طرحهای عمرانی است و آن ۱۱ میلیاردی است که در اختیار وزارت دارائی گذاشته شده طرز خرجش هم معین است این تبصره از این جهت است

که در بودجه سال قبل هم بودولی من نمیدانم امسال چرا این را منظور نکردند بهر حال لازم بود توجه فرمائید.

رئیس - نسبت به این پیشنهاد مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد)
باین پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میشود بعد از عبارت تربیت بدنی در تبصره ۱۵ بودجه ۴۸ جمله پیش آهنگی اضافه شود.

با تقدیم احترام - روحانی

رئیس - نسبت باین پیشنهاد مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم باین پیشنهاد خواهش میکنم خانمها و آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید تبصره زیر به تبصره های موقت بودجه اضافه شود.

تبصره ۱۶ - مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت بشرح مندرج در بودجه سال ۱۳۴۸ که از محل درآمد عمومی کمک دریافت می کنند در صورتیکه منتهی تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۴۸ نتوانند هزینههای خود را از محل درآمد خود تأمین نمایند و کماکان نیازمند به دریافت کمک از محل درآمد عمومی باشند مصرف اعتبارات دریافتی از محل درآمد عمومی از نظر مالی تابع مقررات عمومی بوده و بودجه شش ماهه دوم این مؤسسات تا معادل باقی مانده اعتبار در بودجه سال ۱۳۴۸ توسط دفتر مرکزی بودجه تنظیم و پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی با رعایت مقررات عمومی اجرا خواهد شد. بزندان پناه

رئیس - آقای دکتر بزندان پناه فرمائید.
دکتر بزندان پناه - در مورد مؤسسات انتفاعی در موقع

بحث در بودجه سال ۱۳۴۸ بحث زیادی چندر کمیسیون بودجه و چند در جلسه علنی بعمل آمد و مطالب زیادی در تمام زمینه های مربوط به این مؤسسات گفته شد بدون اینکه بخوام وارد جزئیات این مطالب بشوم بطور کلی باید عرض کنم که بسیاری از فعالیت و امور وجود دارند که به علت ماهیت آنها یا مصالح اجتماعی و اقتصادی و بطور کلی مصالح ملی ایجاب میکند دولت در این فعالیتها مباشرت داشته باشد بدیهی است در موقع خود در باره هر یک از این مؤسسات و با توجه به این فلسفه کلی قوانین و مقرراتی وضع شده است که حاکم بر فعالیت این مؤسسات میباشد بنابراین اگر نظرات و پیشنهاداتی باشد که فعالیت های این سازمانها را در جهت پیشرفت کار بهتر میکند باید همیشه ملحوظ نظر قرار گیرد کما اینکه جناب نخست وزیر امروز صبح ضمن فرمایشات خودشان هم به این مطلب اشاره فرمودند و از نمایندگان خواستند چنانچه نظراتی داشته باشند ابراز فرمائید. پیشنهاد تقدیمی بطور خلاصه میگوید در مورد مؤسسات انتفاعی که از درآمد عمومی مملکت استفاده میکنند چنانچه نتوانند تا شش ماه اول سال ۴۸ از محل درآمدهای خود برنامه هایی را که دارند انجام دهند و بخوانند از درآمدهای پیش بینی شده در بودجه عمومی استفاده نمایند استفاده از این اعتبارات باید تابع مقررات عمومی مملکت باشد و تصور میکنم این پیشنهاد در طریق همان نظریست که برای بهتر ساختن فعالیت های این سازمانها در مجلس عنوان گردیده است که امیدوارم مورد قبول واقع شود.

رئیس - نسبت باین پیشنهاد مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) باین پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در تبصره ۱ قسمت ب سطر سوم جمله دانشکدهها و بیمارستانهای تابعه به بیمارستانهای آموزشی اصلاح شود.

با عرض احترام - دکتر بهبهانی

رئیس - آقای دکتر بهبهانی فرمائید.

دکتر بهبهانی - در این تبصره از بیمارستانهای تابعه آنچه که مستفاد میشود اینست که احتمال خیلی زیاد دارد منظور بیمارستانهای دانشکده پزشکی که جنبه آموزشی دارند باشد در حالیکه تعداد زیادی بیمارستان هست که آنها از نظر آموزش از طرف دانشکده پزشکی و دانشگاه تأیید شده اند و جزو کادر آموزش در اینجا تعلیمات فنی داده میشود لذا خواستیم موافقت فرمائید آن بیمارستانهایی که جنبه آموزشی دارند و از نظر کادر اداری تابع دانشکده پزشکی نیستند ولی از نظر آموزش کاری را که دانشکده پزشکی میکند انجام میدهند منظور شود.

خواججه نوری - در تهران یا در تمام مملکت؟

دکتر بهبهانی - هیچ اشکالی ندارد فرض فرمائید در شیراز هم باشد و دانشجویان دانشکده پزشکی بروند استفاده کنند و آموزش ببینند.

خواججه نوری - بودجه اش از کجا تأمین میشود؟

دکتر بهبهانی - از درآمدهای اختصاصی تأمین میشود.

رئیس - نسبت باین پیشنهاد مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) باین پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه باین پیشنهاد موافقت خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در قسمت چهارم لایحه بودجه کل کشور صفحه ۱۹ بر آورد هزینه دستگاهها ردیف ۲۱۵ و ۲۱۹ (مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و سازمان مرکزی شرکتهای) کلمات کمک حذف گردد.

با تقدیم احترام - دکتر بهبهانی

وزیر دارائی - با تبصره قبلی که گذشت نظر ایشان تأمین است و این پیشنهاد موردی ندارد.

رئیس - آقای دکتر بهبهانی فرمائید.

دکتر بهبهانی - پیشنهاد را پس گرفتیم.

رئیس - پیشنهاد بعدی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

اینجا پیشنهاد مینماید که در تبصره ۱۵ لایحه بودجه ۴۸ اصلاح عبارتی زیر بعمل آید:

شهرداری های مشمول ماده ۲ قانون نوسازی موظفند سهم بهداری و تربیت بدنی را از درآمد های مستمر خود که شامل عوارض نوسازی نیز خواهد بود بجهت میزان میزانی که بود در سال ۱۳۴۸ نیز تأمین و پرداخت کنند. با تقدیم احترام، دکتر سعید.

رئیس - آقای دکتر سعید بفرمائید.

دکتر سعید - بامذاکره ای که با آقای رئیس کمیسیون بودجه بعمل آمد و توضیحاتی که دادند قانع شدم و پیشنهاد را پس میگیرم.

رئیس - پیشنهادی بعدی قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید ردیف ۴۱۰۷ درآمد مربوط به اداره وظیفه عمومی حذف شود. با تقدیم احترام - دکتر عاملی.

رئیس - آقای دکتر عاملی بفرمائید.

دکتر عاملی - همانطوریکه توجه دارید این ردیف مربوط است به درآمدی که از اشخاصی که معاف میشوند گرفته میشود در این مورد در ضمن عرایض قبلی خودم توضیح مفصلي دادم سال گذشته هم اگر خاطرتان باشد ۶ میلیون ریال از این بابت در بودجه بود و در همان موقع توضیح داده شد و فرمودند که این کاری است که مربوط به دوره های قبل میباشد و مربوط به اشخاصی است که مشمول مقررات بوده اند و تعدادی باقیمانده اند که این وجه را خواهند پرداخت و دیگر تکرار نخواهد شد ولی متأسفانه امسال می بینیم که رقم ۶ میلیون ریال را به ۱۰ میلیون ریال در بودجه افزایش داده شده این رقم از لحاظ منطق و فلسفه ای که با خودش دارد هم آننگه با اقداماتی که در این دوره انقلابی میکنیم نیست خواستم خواهش کنم که این رقم از بودجه خارج شود، عرض دیگری ندارم.

رئیس - تیمسار سپهبد کاتوزیان بفرمائید.

سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه مقام ریاست، همانطوریکه استحضار دارید این موضوع مربوط به متولدین ۱۳۱۲ تا ۱۳۱۹ که در خارج کشور هستند میباشد. الان دوسال است که از دیپلمه ها و لیسانسها مازاد نداریم و کلیه دیپلمه ها و لیسانسها را بخدمت میگیریم و بنابراین این قانون اجرا نمیشود و این مربوط به تعدادی از متولدین ۱۳۱۲ تا ۱۳۱۹ میباشد که طبق قانون نمیتوانند بخدمت بیایند باید این پول را بدهند.

رئیس - آقای دکتر عاملی متقاعد شدید؟

دکتر عاملی - امیدوارم در سال آینده دیگر چنین رقمی در بودجه نباشد.

رئیس - در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ آقای

پرفسور مخبر فرهمند بفرمائید.

پرفسور مخبر فرهمند - مقام معظم ریاست، جناب آقای

نخست وزیر، دوستان محترم، بنده بطور اختصار وظیفه دارم و خودم را موظف میدانم که چند کلمه ای در اینجا عرض کنم. البته این برای سرورانم نیست که در اینجا تشریف فرما هستند و از اول بحث در لایحه بودجه اینجا تشریف داشتند بلکه برای کسانی است که از دور یا نزدیک با علاقه مذاکرات و بحثهای ما را میخوانند و میشوند و خدای نگردد ممکن است در اثر اینکه بحثها اغلب خیلی طولانی و متفاوت با هم بود ابهامی ایجاد شده باشد که ما نمایندگان ملت ایران خدای نخواستہ با هم توافق نظری نداریم. همه نمایندگان محترم در این جا قسم یاد کرده ایم که بوظایف ملی خودمان رفتار کنیم و باین قسم پای بند هستیم (صحیح است) در وهله اول باید با کمال انصاف تشکر کنیم که برای تهیه و تنظیم این بودجه خیلی زحمت کشیده شده (احسن) بودجه مفصلي ارائه شده که لازم مذاقه بود. نظری را باید اینجا عرض آقایان برسانم و آن این است که وقتی کمیسیون بودجه مشغول کار بود البته کارش خیلی سنگین بود در دوسه جلسه که جناب نخست وزیر آنجا تشریف فرما شدند در همان کمیسیون صحبت شد مطالعه شد موشکافی شد خود جناب ایشان بایک مقداری از خواسته ها موافقت فرمودند که کار کمیسیون بودجه را خیلی سبک تر کردند طبعاً بحث آنها در اینجا سبکتر شد آقایان در حزب

اکثریت هستند مادر حزب اقلیت هستیم هر کدام مان وظایفی داریم حتی نمیخواهم این جمله را عرض کنم که مدار جبهه های موافق نیستیم برای اینکه همه ماسر بازان انقلاب هستیم همه مجریان انقلاب هستیم همه خدمتگزاران شاه و ملت هستیم (احسن) اینجا اگر گاهی بحثهایی میشود و گاهی الفاظ تندرد و بدل میشود بنده و همه آقایان ایمان داریم که اینها نه از روی غرض است و نه از روی مرض آنکسیکه میاید این جا و از ترس دفاع میکنند مسلماً خودش را محق میدانند و فکر میکنند که اگر من این راهنمایی را کردم بمملکت خودم خدمت کرده ام و اگر این راهنمایی را نکردم در خدمت قصور کرده ام بنده این دونکته را خواستم عرض کرده باشم که ملت ایران بدانند در این محیط مقدس تمام ما وظایف خودمان را آنقدر که خدا بیا قدرت و توفیق میدهد بنحوا حسن انجام میدهیم و از هم هیچ جدائی نداریم (احسن).

رئیس - آقای فرهاد پور بفرمائید.

اخلاقی - آقای فرهاد پور مخالفتی؟

فرهاد پور - با اجازه مقام ریاست و همکاران محترم جناب آقای نخست وزیر و آقای اخلاقی در این دقیقه که بعد از ۱۵ روز بحث مفصل از طرف جناحهای مختلف احزاب در پارلمان ایران بودجه سال ۱۳۴۸ به میمنت و مبارکی تصویب خواهد رسید زیاد در بند سفیدی و کبودی نباشید بودجه تصویب میشود بدنبال نتیجه بهتر باشد بنده وظیفه دارم بطور کلی از حسن توجه دولت در تسریع تقدیم بودجه به مجلس شورای ملی تشکر بکنم که بمافرت داد چه در کمیسیون و چه در مجلس با وقت کافی بطور دقیق بودجه را موشکافی کنیم و آنچه که اقلیت گفت از روی کمال حسن نیت و شاید نوعی ارادت بدولت جناب هویدا بود (احسن) امیدوارم تلخی گفتار منقد بشرینی نتیجه ای که از این انتقادات خواهید گرفت تعادل هشتمی برقرار کند شخصاً هم از اظهار مرحمتی که نسبت بشخص من فرمودید تشکر میکنم بنده در این کلیات آخر اشاره یک نکته را لازم میدانم پیشنهادی تقدیم کردم که مقام ریاست بودجه ای تلقی فرمودند و مقرر داشتند که به کمیسیون اجازه بشود پیشنهاد بنده بر این اساس است که چون معتقدیم با اعلام خاتمه قانونی امر اصلاحات از ضی وظیفه سنگین وزارت اصلاحات ارضی در کمک و استعانت و راهنمایی

و ارشاد و بالا بردن سطح زراعت در مملکت شروع میشود بطور کلی و با قانون اخیر دیگر تمام روستاهای ایران مشمول توجه و در حد وظیفه وزارت اصلاحات ارضی قرار میگیرند بنده پیشنهاد کردم که چون با تشکیل صندوق اعتبارات کشاورزی برای واحدهای بزرگ کشاورزی اعتباری تنظیم و تأمین شده است بمنظور جلوگیری از دوباره خرجی و بمنظور جلوگیری از داشتن دودستگاه اجرائی و شاید بمنظور تغییر روش کار بانک کشاورزی که در اول تابستان که بابت سیزده های دشت قزوین مراجعه میکنند رئیس محترم دولت توجه میفرمایند این بانک بمردم وعده میدهد که وام شمارا تجدید میکنیم و يك وام تازه ای هم بتهان میدهیم که سر بابتان باستید ۶ ماهه که از این تاریخ میگذرد یادش میروود برای همه اجرائیه صادر میکند با ۲٪ جریمه میخواهد طلبهایش را وصول کند بنده فکر کردم که اگر اعتباراتی که در این بانک هست کادر و پرسنل و تشکیلاتیکه در این بانک هست قسمی که وزارت اصلاحات ارضی در نظر دارد بوجود بیاورد و میخواهد تکمیل کند افزوده شود وظیفه ای بطور متمرکز با قدرت های بیشتر انجام خواهد شد و شاید در پرسنل صرفه جوئی بشود چون من باید حضور آقایان عرض کنم جناب آقای نخست وزیر از وظایف بانک کشاورزی از عهد ما این بانک برداشته شده ولی ۸۳ میلیون تومان خرج پرسنلش باقی است ما برای ۶ وظیفه اش ۸۳ میلیون تومان خرج می کردیم حالا برای ۲ از این وظایف باز همان ۸۳ میلیون تومان را خرج میکنیم بنده این پیشنهاد را پس میگیرم از حضورتان استدعا دارم هر طور که مصلحت میدانید این اعتبارات را يك کاسه بفرمائید پرسنلش را يك کاسه بفرمائید و شاید انشاء الله در مرحله عملی اصلاحات ارضی بعد از اجرای قانون توفیق بیشتری نصیب ملت ایران بشود (انشاء الله) و رشد کشاورزی را از بودجه های سال آینده بواحد بیشتری اعلام بفرمائید و نتیجتاً رشد اقتصادی مملکت ما بیش از این باشد که الان همه تصدیق دارید، قبول دارید، ما هم متشکریم ولی انتظار بیش از این داریم (آفرین).

رئیس - آقای پزشکپور بفرمائید.

پزشکپور - جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم، جناب آقای نخست وزیر، آقایان وزرا، اکنون بعد از بحث و بررسی بسیار به پایان کار رسیدگی بودجه سال ۴۸ رسیدیم

اصول نظرات و عقایدی که پیرامون بودجه سال ۴۸ کل کشور بیان گردید، همانطور که در ابتدای سخنانم متذکر شدم که شش و تلاش گروه پارلمانی بان ایران نیست این بود و این هست که بحث بودجه را از درجه اصول و عقایدی که برای پیشرفت امور مملکت بدان معتقد هستیم مورد مذاقه و بررسی قرار بدهیم و جز این نیست که کوشیدیم بهمین کیفیت عمل بشود مطالب مبسوط بیان گردید، نظرات مختلف نسبت بمسائل مختلف که مربوط به بودجه است مورد بررسی قرار گرفت کارهای شایان ستایش راستایش کردیم مواردی را نیز که نقاط ضعف یا باهمی می شناختیم بیان نمودیم زیرا آن وظیفه مقدس که در برابر مافقار دارد و ماناچار باجرای آن وظیفه هستیم جز این حکم نمیکنند جناب آقای نخست وزیر تشریف داشتید، آقایان وزراء و تشریف داشتند، در بسیاری از موارد نسبت به پیشرفتهای صنعتی توسعه های اقتصادی مملکت سخن گفتیم و حتی گروه پارلمانی بان ایران است بان قسمت از سازمانها که وظایف خود را با شایستگی، با دقت و پیروزی بیشتر انجام داده بودند ما ستایش بیدریغ کردیم و جز این هم نباید باشد، اما بهمین کیفیت درست نمیدانستیم و درست نمیدانیم که نقطه های ابهام را بیان نکنیم، موارد ضعف را توضیح ندهیم و آنچه را که معتقدیم از نظر اصول انقلاب اجتماعی ایران باید مورد تجدید نظر قرار بگیرد بیان نکنیم نسبت به بررسی بودجه يك اختلاف بزرگ ما در این بود، بدیهی است متیاب بر نسبی و اصول و عقایدی که به آن معتقدیم نه صرفاً متیاب مخالفت و آن نیست که، عقیده ما درم بهر حال نمیایست قسمت اعظم از درآمد هزینه های سنگین از نوعی نظارت متمرکز خارج باشد. جناب آقای نخست وزیر فرمودند و گفته شان از نظریك نخست وزیر درست است که آنچه از شمول اصول کلی خارج شده است بر حسب مصوبات و قوانینی بوده است که مجلس بان رای داده، بهمین جهت هم من در ابتدای سخنانم بیان کردم که در واقع سخن من این بار با حزب اکثریت است سخن من با حزبی است که اکثریت مطلق را در مجلس شورای ملی دارد و تصمیمات این اکثریت است که لواهی را صورت قانون درمی آورد، من میدانم که خروج از شمول و از اصول کلی بر حسب يك سلسله قانون های استثنائی است ولی سخن ما این است که باید نظم دیگری که نظم مالی و نظم

متمرکز نظارت کننده بر همه درآمدها و هزینه های مملکتی باشد مستقر شود و من از جناب آقای نخست وزیر سپاسگزاری میکنم ببنگامیکه پیشنهاد گروه پارلمانی بان ایران است در مورد جامعیت مقررات بند (ب) از تبصره يك مطرح شد بیان فرمودند که دولت باین فلسفه معتقد است و باین که نظر دادند که این تبصره جدا قائل تاجلهای عصر مراعی بماند برای اینکه از نظر تکنیک راه حلی پیدا کنند تا این فلسفه را مورد نظر و مورد اعمال قرار بدهند متأسفم که اکثریت مدام فریاد برداشتنده رای، رای، رای، مگر ما چه پیشنهاد کردیم؟ پیشنهاد ما این بود که هر سال زمانی که بنحوی از اجزاء سرمایه ای از این ملت و از این بیت المال در اختیار او هست مکلف باشد گزارشی بوزارت دارائی و دفتر بودجه بدهد که درآمدهای اختصاصی آن چگونه است و هزینه های آن چگونه بوده است این صرفاً يك حق نظارت نیست بلکه فقط نوعی حق اطلاع است و من متعجبم که اگر این گزارشات بدفتر بودجه نیاید پس چگونه بودجه ای منظم، بررسی شده و دقیق ممکن است تنظیم بشود؟ متأسفانه يك چنین پیشنهادی که دیدیم توضیحات جناب نخست وزیر دلالت بر این دارد که دولت هم باین فلسفه هم - آهنگ هست بان کیفیت مورد عدم عنایت اکثریت قرار گرفت. با توجه بمطالبی که عرض شد با توجه بتوضیحاتیکه به تفصیل بیان گردید لزجند جهت اولاً از نظر عدم رعایت اصل متمرکز نظارت مالی بر درآمدها و هزینه های مملکتی، اصول و ضوابط کلی در این بودجه رعایت نشده ثانیاً از نظر تحقق بخشیدن با انقلاب اداری و انقلاب آموزشی چهارچوب این بودجه آن امکانات و توانائی و رسائی لازم را نشان نمیدهد بخصوص باین جهات و با توجه باین سه موردی که بیان کردم و ضمن اینکه اقدامات دولت یسا هر دستگاه دیگر را که در دست تعالی مملکت، در سمت اجرای اصول انقلاب شاه و مردم باشد ما بیدریغ و از اعماق وجود تا باید خواهیم کرد و در این مورد هیچ تردیدی نیست. اما باین بودجه باین جهاتیکه عرض کردم گروه پارلمانی بان ایران است نمیتواند رای موافق بدهد. البته جناب آقای نخست وزیر، میدانم بخوبی باین حقیقت اعتقاد دارم که شخص ایشان آن ریشه های عقیدتی اعتقاداتی حازم ما را با اعتلای ایران، به عظمت ایران به پیروزی انقلاب شاه و مردم می شناسند و اطمینان دارم

آن روزی که فرمودند که اگر رای کیود داده شود جدا شد بر از آن در فرا بخوانند در هر هنگام جناب آقای نخست وزیر که امر دائر بر این بشود که داوربهای راستین صورت بگیرد کما اینکه تاکنون داوربها صورت گرفته است. عنایر فداکار، وطن پرست، از جان گذشته، صادق، راستین از درهائی بگذرند و بر کرسیهای افتخار و سپهر کرسیهای موقیبت بنشینند، بی چون و چرا اگر شدگان و پسران بان ایران است از کسانی هستند که از آن در خواهند گذشت و بر آن کرسیهای افتخار خواهند نشست (آفرین).

یکی از نمایندگان - حزب ایران نوین هم این افتخار دارد

رئیس - آقای مهندس ارفع فرمائید.

مهندس ارفع - بنده بیجوجه قصد تصدیع نداشتم و نسخو ستم وقت همکاران عزیز را بگیرم ولی نکته ای جناب بزرگشکور اشاره کردند که ناچارم دو سه دقیقه مزاحم بشوم و لابد بدولت حزبی و همکاران مجلسی و حزب ایران نوین نیز با عرض کنم بمناسبت اینکه توانستند با کمال سربلندی در راه نحق بخشیدن به اوامر شاهنشاه بزرگ یعنی ایجاد بیت محیط دموکراسی و آزادی کامل در بیان و در انتقاد يك چنین محیطی را بوجود بیاورند که مدت ۱۹ روز بودجه دولت با کمال آزادی و با کمال حوصله ای که حزب اکثریت خرج داد مورد بررسی و امعان نظر قرار گرفت و از همکاران فیت سیاسیگزاریم که با وجود اختلاف سلیقه هائی که در برای از جهات با ما داشتند معذک چه در بیانات خود و چه در همین دقایق تأیید کردند که اقدامات اساسی دولت مورد تأیید آنهاست ولی در بعضی جهات اختلاف سلیقه داریم بین هم طبیعی است و باید باشد بخصوص رفقاییکه در متن بودجه پیشنهاد هائی ارائه میکردند و لوا اینکه این پیشنهادها به حق عقیده ما نباشد اما این نظرات محترم و قابل بررسی است قابل جرو بحث است وجه بسا نتایج عالی از آنها گرفته میشود جناب آقای بزرگشکور کله کرده اند که وجودیکه جناب آقای نخست وزیر با پیشنهاد ایشان روی موافق نشان داده بودند ولی معذک اکثریت افریاد کردی رای و نگذاشت که پیشنهاد ایشان مورد مطالعه بیشتر

فرا بگیرد اصولاً معتقد هستیم ببنگامیکه پیشنهاد های خلق الساعه و فوری و بدون جر و بحث مورد تعقیب قرار بگیرد ما در داخل گروه خودمان هم این اقتضا را رعایت میکنیم که پیشنهادات قبلاً بحث بشود تبادل نظر بشود و فیکه به تشجیه ای رسیدیم روی آن رای مثبت میدهیم این کاری است که در داخل گروه ما هست و باین عمل میکنیم تا حد زنده بگروه های دیگر مطلب دوم این است که قانون محاسبات عمومی بهمت این دولت حزبی بعد از شایان دراز که فریاد همه بلند بود تهیه و تنظیم شده و در دستور مجلس قرار گرفته و در اینجا مجال کافی برای تمام کسانیکه سعی از اجزاء اطلاعاتی دارند پیشنهاداتی دارند محیط ساز و وسیعی است برای اینکه بتوانند مطالعه کنند نظریات خودشان را ارائه کنند و مسلماً مورد توجه قرار بگیرد و میتوانیم استفاده از نظرات آنها بت قانون محاسبات عمومی جامع و کاملی برای کشور بید کنیم حتی فردی در خارج از پارلمان که دارای سوابق و اطلاعات در این زمینه بودند ما پیشنهادات و نظرات آنها را بلی کی کردیم در اختیار کمیسیونی مختلف قرار دادیم تا اینکه بتوانند توجه باین پیشنهادها قانون جمعی تهیه کنند (فرعادیور - لواهی متناقض را مطرح نکنند و بپورند) هدف ما از تنظیم لایحه همین است که ما واقعا بتو اینم قانون محاسبات و مقررات مالی بکنواخت و واحدی در تمام سازمانها و دستگاههای دولتی داشته باشیم در هر حال بنده از همکاران عزیز حزب اکثریت و همچنین همکاران ارجمند حزب اقلیت که نظریات بسیار سودمندی ارائه داشتند تشکر میکنم و از خداوند توفیق خدمت دولت خدمتگزار هوید را آرزو میکنم (احسنت).

رئیس - در کلیات آخر لایحه بودجه نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به لایحه بودجه ۱۳۴۸ با اصلاحاتی که در آن بعمل آمد رای میگیریم خانها و آقایانیکه موافقند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای اضاار - ملاحظات بمجلس سنا فرستاده میشود. آقای نخست وزیر فرمائید.

نخست وزیر (امیر عباس هویدا) - جناب آقای رئیس خانها، آقایان، از اکثریت قاض مجلس که بایحه بودجه دولت بعد از ۱۹ روز مذاکره و انتقاد رای دارند متشکریم ضمناً

از آنهایی هم که در سبیلین خرباشان و اید نولوز نشان اجازه رای موافق نداده است باز هم متشکرم (احسن) ما باین موضوع چهار سال است عادت کردیم مسلماً در عادت ثانوی شده است در سالهای بعد هم عادت میکنیم (خنده نمایندگان) بعد از مذاکرات در کلیات اینجا نکاتی گفته شد که دوست عزیز من ارفع بطور بسیار روشن مطالب را باز کرد و خیال میکنم که در این باب لازم نباشد بنده عرض بیشتری بکنم از جناب آقای مخبر فرهمند تشکر میکنم. آقای فرهادپور راجع بتعاون فرمودند و آن تصور را بیکه تقدیم کرده بودند پس گرفتند میخواستم باطلاع ایشان برسانم که دولت بزودی لایحه قانون جدید تعاون را تقدیم مجلس خواهد کرد همانطور که اطلاع دارید شاهنشاه فرمودند که زندگی اقتصادی ایران روی اصول تعاون تنظیم شود لذا لایحه ای تقدیم خواهد شد و این لایحه از لحاظ تعاون بطور کلی روستائی یا شهری در اینجا دو بازوی مالی دارد یک بازوی مالی مربوط بتعاون روستائی و یک بازوی مالی مربوط بتعاون مائونیهای شهری و تعاونیهای دیگر و شکی نیست که دولت بنا ایجاد تشکیلات جدیدی در موقعیکه تشکیلات موجود میتوانند مسائل را حل کنند موافق نیست لذا پیشنهاد میکنم در موقع آن خواهد کرد حداقل از بین اقلیت جناب آقای فرهادپور رای موافق بنا خواهند داد راجع به فرمایشات جناب آقای پزشکپور باید عرض کنم که نظارت مالی همانطور که آقای ارفع فرمودند در لایحه ای که امروز در کمیسیون دارائی مورد مذاقه جنابعالی بایستی باشد در قانون محاسبات عمومی منظور شده من خیال میکنم خود آقایان فرمودند اگر یک قانونی، لایحه ای میآورد بناید لواحق مختلفی باشد فکر کردیم که در لحاظ مالی نظر بجنابعالی را تمییز کنیم و این نظریه که بسیار از نظر فلسفه درست است بنده با آن موافق هستم در این لایحه محاسبات عمومی منظور شده و اطمینان دارم که نمایندگان گروه بان ایرانیت در کمیسیون دارائی حتماً باطلاع هر حزب رسانیده اند که چنین موضوعی هست و آن نظر بانی که اینجا با حرارت فرمودند منظور شد مولی روی اصل نظر خودمان که مالوایح مختلفی نداشته باشیم در اینجا از آن صرف نظر کردیم راجع به موضوع رای که فرمودند و رای کبود، بنده عرضی امروز کردم و استدعا می کنم که عرایض بنده موجب آن نشود که رای موافق به

بنده بدهید دولت رای کافی دارد و روی سنت های پارلمانی با چنین اکثریتی برای مدت های طولانی مسلماً خواهد توانست به خدمتگزاری ادامه دهد (صحیح است) ولی عرض بنده این بود که فردا اشخاصی که تاریخ را با هم خواهند نوشت محققین تاریخ از خودشان سؤال خواهند کرد بعد از بیست سال، سی سال آنها برایشان مهم نخواهد بود که آیا در نصره ۱۳ تا ۱۴ جمله نظارت مالی بالا بود یا باین ماهها منظور بیکه امروز تاریخ نوشته می شود و ما تاریخ گذشته را می بینیم آنها ملاحظه خواهند کرد که دولتی بود خدمتگزار، دولتی بود که بانکای فرمایشات تمام آقایان رشد اقتصادی سریع بیشتریهای مهم، توسعه بسیار فکده همه آن سرچشمه اش الهام از فرمایشات و نظریات شاهنشاه ایران بود (صحیح است) مسلماً آن محقق از خودش سؤال خواهد کرد که بطور می شود که چنین دولتی چنین دستگاه خدمتگزاری از عهده ای که در افکارشان در اظهاراتشان فرق زیادی از لحاظ مملکت ندارد و آنها هم وطن پرست هستند بطور آنها رای کبود دادند ممکن است فکر کنند راجع باشخاص باشد (دکتر عدل) - تا آن موقع عرض می شوند در آن مورد صحبت نمیکنم و اگر روزی آرزو هم خواهد بود بزرگداشت ایران، بزرگداشت پیشرفت ایران بزرگداشت توسعه ایران، ۳۰ سال دیگر ما هم دعوت بشویم اطمینان داشته باشید که من مواظب خواهم بود برای جنابعالی یک صندلی پهلوی خود تهیه کنم این را مطمئن باشید چون ما معتقد نیستیم که خدمتگزاری انحصاری است بنده بارها عرض کردم هر فرد ایرانی مردوزن که افتخار داشته باشد در این دوره های اجلاس در این دوره های انقلابی عضویت مجلس انقلابی را داشته باشد فرد خدمتگزاری است و حتماً برای او کرسی افتخار منظور خواهد شد یک کرسی جلوتر یک کرسی عقب تراکتون من و شما سعی می کنیم پهلوی هم بنشینیم و هیچ اشکالی نداشته باشیم ولی اطمینان دارم که برای مملکت ما این دولت سعی کرده است با حسن نیت با خلوص نیت دولت خدمتگزاری باشد بیچوجه نخواستیم کار را انحصار خودمان بدانیم ولی بالمال در موقع تصمیم رقم مهم است و اکثریت قاطعی که موجود است مسلماً بادر نظر گرفتن تمام پیشنهادات بادر نظر گرفتن نظر بانی که اینجا داده میشود بادر نظر گرفتن اصولی که درباره آن صحبت میشود چون راجع به اصول کلی

همه من موافق هستم راهها مختلف است ما معتقدیم با سرعت بیشتری پیش میرویم به آن هدفها آقایان معتقد هستید به در با تان و به فرمایشاتان، ما میتوانیم راجع بگذشته و راجع به امروز صحبت کنیم ولی آقایان راجع به بعد صحبت می کنند در این میدان کاری که در دستمان بر می آید انجام میدهم آقایان وعده انجام میدهند در این جا خیال می کنم قضاوت با ملت ایران است مسلماً ملت ایران ملت هشتمی است ملتی است که با چشم های باز ملاحظه می کند و در موقعی که انتخاباتی پیش می آید انتخابات انجمن های شپه انتخابات مجلسین در آن موقع رای خواهد داد اگر از خدمتگزاری راضی باشد یک اکثریت قاطعی در مجلسین برای حزب ایران بدین منظور خواهد شد اگر راضی نباشد مسلماً ایران بی خدمتگزار نمیماند این را اطمینان داشته باشید (احسن) بنده باین عرایض میتوانم بگویم از نظر بانی که اقلیت مجلس در این ۱۹ روزگاهی بالحن دوستانه و گاهی بالحن دیگر اظهار فرمودند بندگانم و از اینجا میروم بیرون، بنده میدانم که وظیفه ای سنگین دارم بودجه سال ۱۳۴۸ را که بودجه عظیمی است باید اجراء بکنم آقایان منتظر بودجه بعدی خواهند بود، ولی ما باید هم این بودجه را انشاء الله بنایت خداوند متعال به نتیجه برسانیم و از طرف دیگر باید بودجه سال ۴۹ را آماده کنیم که بازم زودتر خدمتان تقدیم کنیم که عرض ۱۹ روز بلکه ۲۹ روز راجع بان صحبت کنیم برای مصحبتهای شما که در دستهای پارلمانی مورد قبول است همیشه نخست وزیر شما، چون من نخست وزیر ایران هستم پس نخست وزیر شما هم هستم و آماده شنیدن حرفهای شما هستم با حسن نیت و خلوص نیت آماده گرفتن افکار صحیح هستم و مجری آن افکار صحیح هم خواهم بود عرض تشکر نباید دو نکتہ دیگر را هم اینجا عرض کنم بنده میخواهم از زحمات کمیسیون بودجه که واقعا با بردباری با حوصله، با متانت در این روزها لایحه را بررسی کردند و آماده کردند تا اینکه در جلسه علنی راجع بان صحبت کنند مسلماً در کمیسیون بودجه هم رفتای جزئی ما و هم دوستان اقلیت واقعا با روحیه ای بسیار قوی و بدون هیچگونه تعصب کنت کردند تا چنین بودجه ای آماده شد برای تصویب در جلسه علنی، ضمناً نمیتوانم فراموش کنم که جناب آقای ریاضی با

حوصله بسیار زیادی من خیال میکنم که شخصاً آدمی هستند با حوصله ولی ایشان مثل یک پدری میربان (صحیح است) در این مدت راجع باین کارها و راجع بحرفهای ما و تکیه از حرفهای ما با حوصله گوش دادند و در اینجا مثل یک پدر این جلسه را اداره کردند و من بسم خود بنمایندگی از همکاران خودم از ایشان باک دنیا سیاستگری میکنم (احسن) ضمناً دوستانیکه دست راست و چپ من هستند (اشاره به تندیسبان) و زحمت زیادی برای آنهاست چون حرفهای ما را بطور صحیح مینویسند که فردا تاریخ در مورد اعمال ما از روی این نوشته قضاوت میکند تشکر میکنم خداوند متعال بهمه ماروح شادی دهد که در خدمتگزاری بشاهنشاه و ملت ایران موفق و کامیاب باشیم (احسن - احسن)

۳- اعلام وصول و قرائت نامه مربوط بیک فقره

لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - لایحه ای از مجلس سنا رسیده است برای اطلاع قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۳ (دادگستری) در خصوص لایحه شماره ۷۲-۴۱-۱۲-۱۱/۱۳۴۷ دولت راجع با اصلاح قانون استخدام قضات و شرایط کارآموزی مصوب ۱۳۴۳ در جلسه روز دوشنبه پنجم اسفند ماه ۱۳۴۷ مطرح و مورد شور واقع و پیشنهاد گردید لایحه یک شوری تلقی شود. بدو پیشنهاد و بعداً لایحه مزبور بصوب مجلس سنارسید. اینک لایحه قانون نامه برده جهت تصویب آن مجلس محترم به پیوست ارسال میشود

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

۴- طرح و تصویب یک فوریت لایحه اصلاح قانون استخدام قضات و شرایط کارآموزی مصوب ۱۳۴۳

رئیس - چون این لایحه در مجلس سنا با یک فوریت تصویب شده است فوریت آن مطرح است لایحه قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

قانون اصلاح قانون استخدام قضات و شرایط کارآموزی مصوب ۱۳۴۳

ماده واحده - قانون مربوط با استخدام قضات و شرایط

کارآموزی مصوب ۱۳۴۳ در موارد زیر اصلاح میشود:

- ۱ - شق ۵ از ماده ۱ حذف میگردد.
- ۲ - صلاحیت کسانیکه داوطلب ورود بدوره کارآموزی قضائی هستند توسط عیانی که وزارت دادگستری تعیین میکند تشخیص میگردد و سپس از طریق امتحان و مسابقه در دوره کارآموزی پذیرفته میشوند مدت کارآموزی علمیه ششماه است.
- ۳ - کیفیت مصاحبه و امتحانات و مسابقه و رودی و برنامه تعلیمات دوره کارآموزی و تعیین شایستگی برای احراز شغل قضائی در مورد کارآموزانی که در امتحانات کارآموزی قضائی توفیق حاصل نمایند بموجب آئین نامه وزارت دادگستری تعیین میگردد.
- ۴ - کسانیکه حداقل دارای پنجسال سابقه وکالت درجه اول دادگستری بوده یا دارا شوند و همچنین کارمندان اداری وزارت دادگستری که حداقل دارای پنجسال سابقه خدمت در سازمانهای وزارت دادگستری بوده یا بعداً دارا شوند شرط قبول شدن در امتحان خاصی که وزارت دادگستری ترتیب خواهد داد و واجد بودن شرایط مقرر در ماده ۱۹ قانون مربوط با استخدام قضات و شرایط کارآموزی مصوب سال ۱۳۴۳ و احراز صلاحیت آنان از کارآموزی قضائی معاف بوده و بخدمت قضائی پذیرفته خواهند شد.

تبصره ۱۹ -

لیسانسهای رشته سیاسی دانشکده حقوق که در تاریخ تصویب این قانون در استخدام اداری وزارت دادگستری هستند هر موقع که سابقه خدمت آنها به پنجسال تمام برسد میتوانند از مقررات مذکور در این بند استفاده نمایند.

تبصره ۴ -

با داوطلبان مذکور در این بند از حیث احراز مشاغل قضائی و محل خدمت طبق بند ۵ رفتار خواهد شد.

تبصره ۳ -

پایه قضائی داوطلبان مذکور در این بند بوسیله دادگاه عالی انتظامی قضات با توجه به سابقه وکالت یا خدمت و نتایج امتحانات کارآموزی و استعداد آنان تعیین میشود و در هر حال موقع تعیین پایه آنان ارزش قضائی تجاوز نخواهد کرد.

تبصره ۴ -

این بند هرگاه پس از پذیرفته شدن بخدمت قضائی آنها بملعب دریافتی نرسد از حقوق و مزایای قبلی استفاده خواهند کرد.

تبصره ۵ -

کسانیکه در تاریخ تصویب این قانون مشغول کارآموزی قضائی هستند در صورتیکه از مدت کارآموزی آنان بیش از یکسال گذشته باشد مشمول مقررات قانون استخدام قضات و شرایط کارآموزی مصوب سال ۱۳۴۳ خواهند بود و سایر کارآموزان فعلی پس از اینکه مدت کارآموزی آنان یکسال تمام برسد طبق مقررات این قانون بخدمت پذیرفته خواهند شد.

۵ - بکارآموزان قضائی مقرری ماهیانه معادل با حقوق پایه ۴ قضائی پرداخت خواهد شد و در مرکز بکارآموزی اشتغال خواهند یافت و پس از تمام دوره کارآموزی و موفقیت در امتحانات و اخذ گواهینامه پایان کارآموزی با رتبه قضائی سمت دادرسی علی البدل دادگاه بخش یا دادرسی درجه ۲ دادرسی شهرستان در خارج از تهران منصوب خواهند شد و هرگاه در امتحانات دوره کارآموزی موفقیت حاصل نکردند دوره کارآموزی آنان ششماه دیگر تمدید میشود و اگر باز هم از عهده امتحانات بر نیایند بکارآموزی آنها خاتمه داده میشود و وزارت دادگستری میتواند این اشخاص را بدون انجام امتحان و مسابقه وطی دوره آزمایش بشفل اداری منصوب نماید.

تبصره ۱ -

وزارت دادگستری میتواند برای تأمین احتیاجات دادگاههای بخش تهران در هر دوره حداکثر تا ۵ نفر از کارآموزان قضائی را به ترتیب معدل بعنوان دادرسی علی البدل دادگاه بخش انتخاب نماید بکسانیکه طبق این تبصره در تهران مشغول انجام وظیفه میشوند رتبه چهارقضائی داده میشود و حداقل مدت توقف آنها برای نیل به رتبه ۵ دوسال و رتبه های بعدی سمسال خواهد بود.

تبصره ۴ -

کسانیکه در دوره کارآموزی فاقد شرایط مقرر در این قانون بشوند وزارت دادگستری حکم کارآموزی آنان را لغو مینماید.

تبصره ۳ -

کارآموزانی که از ادامه کارآموزی قضائی خودداری کنند و یا در خلال یا خاتمه دوره کارآموزی استعفاء دهند باید کلیه وجوه دریافتی بابت کارآموزی را بوزارت دادگستری مسترد نمایند و قبل از پرداخت کلیه وجوه مزبور و یا سپردن تعهد پرداخت آن هیچیک از سازمانهای دولتی و شبه دولتی و مؤسساتی که تمام یا قسمتی از سرمایه آنها متعلق بدولت است نمیتوانند آنها را استخدام نمایند و همچنین

شغل آنها بوکالت دادگستری ممنوع خواهد بود.

۶ - شرط تثبیت رتبه قضائی کارآموزان و سایر افرادیکه در این قانون بخدمت قضائی در خارج از مرکز پذیرفته میشوند حداقل چهارسال اشتغال بخدمت قضائی از موقع ورود خدمت در شهرستانهای خارج از مرکز خواهد بود و در صورت عدم اشتغال چهار سال تمام در خارج از مرکز بابت رتبه کمتر ادامه خدمت خواهند داد.

تبصره - مدت توقف کارآموزانی که بموجب این قانون بارتبه ۵ قضائی بخدمت پذیرفته میشوند برای نیل به رتبه ۶ چهار سال و در رتبه های مابعد سمسال خواهد بود.

رئیس - نسبت به فوریت این لایحه نظری نیست؛ (اظهاری شد) فوریت این لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود

۵ - اعلام وصول و قرائت نامه رسیده از دولت

در اجرای قانون نحوه ماشین آلات

رئیس - نامه ای از دولت رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

یا رعایت ماده واحده «قانون نحوه خرید ماشین آلات

و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب بر نامههای عمرانی کشور، مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۴۵ موافقت نامه اعتباری به منظور تأمین هزینههای ارزی عملیات مطالعات انحراف رودخانه لار که جمع کل هزینه ارزی آن بالغ بر ۱۷۵.۰۰۰.۰۰۰ فرانک فرانسه است با شرکتهای فرانسوی ساسو و سولتانش در تاریخ ۱۲ بهمن ۱۳۴۷ منعقد گردیده است. اعتبار مذکور در ۱۵ قسط متوالی ششماه بصورت سفته باز پرداخت میگردد و بهمانند اقساط باز پرداخت نشده بهره ای از قرار ۶ درصد در سال تعلق خواهد گرفت و سررسید اولین قسط اصل و سود یکم سپتامبر ۱۹۶۹ میباشد.

این گزارش در اجرای تبصره (۲) ماده واحده فوق تقدیم میگردد.

۶ - تعیین موقع جلسه آینده - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز بعد از ظهر را ختم میکنیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز سه شنبه خواهد بود دستور جلسه قلاً باطلاع خانمها و آقایان رسیده است.

(ساعت ۴ و ۵۵ دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **عبدالله ریاضی**